

Ierunt deputato & minaxit corporib[us] scis sub die ter
tiodecimo kalendarii februariarū. Ibi p[ro]stantur be
neficia dñi nři ihu xp̄i usq[ue] in hodiernū diē p[ro]stante
ipso dño nři ihu xp̄o. q[uod] iuit & regnat cū patre &
spū sō. insela selsor[um] aō. Ex PL PASSIO IULIANI. Alio.

SICIPIT PASSIO S[an]CTI
ARTYRUM LYRIANORVM
pseuerantia corp[us]bata quo usq[ue] cessit.
ut exfide amicos conaret resistere.
a inimicos exipsis claustris erudiret.

Demq[ue] temporib[us] maximiām impatoris p[ro]secutoris
xpianae religionis. erat quidā senator inciuitate
incomedia nomine eleusius amicus im[per]oris. hic spon
sabat quandā puerilā nobili genere ortā nomine
iuliana. cui p[otes]t affricanus cognominabat. q[uod] a ipse
p[ro]secutor xpianor[um] erat. Iuxor ū e[st] diu intentione am
mis sacrilegia marthas porresceret. neq[ue] xpianus neq[ue]
paganus miscebat. iuliana habens animrationē uera
prudensq[ue] c[on]siliū & dignā conuersationē. & uentate
plenisimā hoc cogitabat apud se quo ueruse d[icitur] q[ui]
feuit celū & trā. & p[ro] singulis dies uacans orationib[us]
currebat ad ecclām di. ut scripturas diuinās intelle
geret. Cieusius ū sponsus ei' nuptiale cōplere festina
bat celebritatē. illa autē dicebat adeū. H[ic] dignitatis

pfecturā ministraneris nullomodo t̄ possū iungī. Hec
audiens cleusius dedit manera imperatori maximiano.
& successit alio pfecto administranti. Sed it incarruca
agens officiū pfecture transactis panicis dieb̄ denuo
misit ad eā. Tunc iuliana ptractans c̄situū dixit adeo.
Cuntes diente eleusio. Si credideris dō mco. & adora
ueris patrē & filiū & spm sc̄m. accipiā te martum.
Quod si nolueris quere t̄ alia uxore. Audiens h̄c cleu
sius uocauit patrē ei. & dix̄ ei om̄a uerba que ei man
dauerat iuliana. Pat̄ n̄ ei h̄c audiens dix̄. ¶ misericor
des & amatores hominū deos. qđ si h̄c uerba uera s̄.
trādā eā t̄. ¶ dicit̄ his uerbis. p̄t̄ceit ad filiū suā cum
magno furore. & uocauit eā dicens. Dic m̄ filia mea
dulcissima lux oculor̄ meor̄. quare n̄ ins accipe pfectū
sponsū tuū. Ego n̄ cōplere uolo nuptias uras. Iuliana
ēfidens in æpm dix̄. Si coluerit patrē & filiū sc̄m. spm
nubā illi. Qđ si noluerit. n̄ potest me accipe incūgiv̄.
Hec audiens pat̄ ei dix̄. ¶ misericordes deos apollinē
& dianā qđ si pmanseris in his uerbis. feris te trādā.
Ad h̄c illa respondit. Noli ḡ credere pat̄. qđ te tume
re haveo. p̄ filiū di uiri qđ si uila haveo incendi. n̄
quā t̄ c̄sentio. Tunc denuo rogabat eā pat̄ ei. ut ci
c̄sentiret. nec tale p̄deret decus. Ad h̄c iuliana resp̄.
De his pat̄ n̄ intellegis que ame t̄ dicunt̄. uerū dico &
n̄ mentior. qđ omnē questionē & om̄e iudiciū gra

tanter sustineo. nee recedā adūm mei ihu xp̄i p̄ceptis.
Statim pat̄ ei iussit cā expoliari & cedi dicens ad cā.
Quare n̄ adoras deos. Iūa aut̄ clamans dicebat. Non
credo. n̄ sacrifico. n̄ adoro idola surda & mutta. ē adoro
dūm meū ihm xp̄m q̄ uiuit semp & regnat in celis.
Tunc pat̄ ei cruciatā tradidit ei p̄fecto sponsō eius.
Prefectus aut̄ iussit cā dilucentio ad duei ante tribunal
sui. & uidens pulchritudinē cī blandis sermonib⁹
loquit̄ ad cā dicens. Dulcissima mea iuliana. quare
me tanto tempore delusisti. Quis tibi p̄suasit colere
dm alienū. Conuertere ad me. & decima om̄is crucia
tus q̄ t̄ parati s̄. si sacrificare nolueris. Beata iuliana
respondit. Et tu si esenseris m̄. & adoraueris mecum
patr̄ cū filio suo & sp̄m sc̄m. acquiesca t̄. si u no[n] lie
ris. n̄ m̄ dominaberis. Prefectus dix̄. Dn̄a mea iuliana
esenti m̄. & credā dō tuo. Beata iuliana respondit.
Accipe sp̄m di. & nubā t̄. P̄frectus dix̄. Non possū dn̄a
mea. Qd̄ si h̄c fecero. audiens impator. aut successore
dat m̄. aut certe caput meū gladio amputare faciet.
Scā iuliana respondit. Et si tu times. istū impatore
mortale & inferiore sedentē. quomodo me cogere
potes immortale impatore negare. Qā m̄ multū blan
diris. Non me potes decipere. Que t̄ uident̄ exercee tor
menta. ego aut̄ credo inquē credidit abrahā ysaac.
& iacob. & n̄ s̄ chisi. qā potens ē liberare me atorniis

tuus. Audiens hęc pfectus cōmotus iracundia iussit eā
cedi. Cōtensa uero in tā scā iuliana. quatuor ungis nuda
cepit cedi. ut mutarentur ipsa sex milites uicissim ce-
dentes. Et post hęc iussit cessari ab ea. Et dicit pfectus.
Ecce principiū questionis. accede & sacrificia magne
dianę. & libera te ab his tormentis. Qđ si nolueris. pmag-
nū dñm apollinē n̄ t̄ partā. Scā iuliana respondit. Noli
eredere. qđ suasionib' tuis me reuocare poteris ad m̄
mei ihu xp̄i pceptis. Ego enī credo pmaiora & fortiora
tormenta fidei monib' appbari. Tunc pfectus iussit eam
appendi capillis. Pendens uero pfecte horas. clamans dice-
bat. Xp̄e fili dī adiuua me. Tunc pfectus iussit eā de-
poni. dicens ad eā. iuliana accede & sacrificia ne in
tormentis deficias. n̄ enī poterit te liberare quę putas
dñm colere. iuliana resps. Iūcere me n̄ poteris ptorinta
tua. Ego innomine dñm ihu xp̄i unica mente tua &
erubescere faciā patrē tuū diabolū. Prefectus aut̄ cōmotu-
ra. iussit erāntū estari. & acapite pfundī. Et dū factū
fūisset. nihil eā nocuit. Iterū iussit ligamenta ferrea
recipi. Postea aut̄ scā iuliana pfecte
dicatere
—
pfectus anima mea in exitu posita ē. cōfirmā me & ex-
audi me. & miserere mei. & ueniat m̄ misericordia tua sic omib'
qui t̄ placuerit. Dñe d̄s m̄ suscipte me & ne derelinquas
me neq; despicias me dñe d̄s m̄ ne piciias me asacie
tua. & ne deseras me intēpore doloris mei sed libera me

viii

de his tormentis sic liberasti danielē de lacu leonis. & sic
liberasti anamā ab aria misabel de camino ignis ar-
dentis & custodisti. ita me custodi & deduc me imporū
uoluntatis tue. sic deduxisti filios istū fugentes ex
egypto. Exaudi me dñe & extingue & extingue tyr-
annī minas q̄ contra me surrexit. & fac erubescere
diabolū c̄tra me resistente. quō tu dñe sc̄is naturam
humanā. q̄ā caputitatem n̄ potest pati. Et om̄ dñ p̄sens
auxiliator & adiuua me int̄m̄tis que inducturus
ē in me ille q̄ tu iudicū p̄ceptū n̄ seruat. Et dñ finis
se orationē apparuit ei d̄emon in figura anglū no-
mine belial & dicē adeā iuliana mala & pessima tor-
menta t̄ parat p̄fectus. O odo audi me & salua eris. & di-
te de carcere foras iussent ceci. accede & sacrificia. &
effugies tormenta. Putabat aut̄ sc̄a iuliana q̄ā anglū c̄et.
& dicit illi. Quis es tu. Dñe ad eā diabolus. Anglū sū dñi.
& misit me ad te ut sacrifices. & n̄ moriaris. iuliana au-
tinguiscaens amarissime. exclamauit ad dñm & oculi
suis eleuans ad celum. fleuit dicens. Dñe d̄s celi & t̄re
ne deseris me neq; despicias me. neq; p̄mittas p̄ire an-
cillā tuā s; c̄firma me in iurante tua. & in nomine tuo
c̄fidens demonstra m̄ q̄s sit iste q̄ m̄ talia p̄suadit. Et
statim facta ē uox de celo. Confide iuliana. q̄ā ego sū
tecū q̄ glorifico te. Tene aut̄ istū q̄ tecū loquit̄. ut sc̄a
q̄s ē ille. Exungens aut̄ iuliana de dolorib⁹ suis inq̄b⁹.

erat cōstricta. & tenuit belial demonē. & dixē ei. Dic m̄
quis es tu. & unde es. & q̄s te misit ad me. Tunc demon
dixē ei. Dmmitte me. & dicā t̄. Beata iuliana dix̄. Dic m̄
om̄a. & sic te dimitta. Scepit demon loqui & dicere. Ego
sū belial demon. quē aliqui iofser nigrū uocant. de
malis maligni. manib⁹ obtrectator. homicidii oblector.
gaudens tormentorū. amator luxurie. Ego sū q̄ feci adā
& euā p̄uariari in paradiſo. Ego sū q̄ feci ut cain int̄
ficeret abel fr̄m suū. Ego sū q̄ feci iob om̄e substantia
suā p̄deret. Ego sū q̄ feci pp̄sim in deserto idola adorant.
Ego sū q̄ clavam pp̄ham in ligno serja securi.
Ego sū q̄ feci tres pueris in caminū ignis mitti.
Ego sū q̄ feci nabchōnosor regē maginem facere.
Ego sū qui feci iſt̄ inflamari. Ego sū q̄ feci ut heros
rex infantes int̄ficeret. Ego sū q̄ feci stephaniū
lapidari. Ego sū q̄ feci ut latus filii dī lancea peuteret.
Ego sū q̄ p̄symonē locutus sū q̄a magi cēnt petrus
& paulus. Ego sū q̄ ad meronē ingressus sū. ut petru
eruefigeret. & paulū decapitaret. Ego ista om̄a &
alia detinora feci cū fr̄ib⁹ meis. Beata iuliana dixit.
Et q̄s te misit ad me. Demon respondit. Satanis pat̄
nis. Sc̄a iuliana dix̄. Quod nom̄ ē pat̄is tui. Demon
respondit. Beet hebup. Sc̄a iuliana dix̄. Qđ ē opus ei?
Demon resp̄. Totus malu assidens statū dirigit nos.
Beata iuliana resp̄. Et q̄ repulsi fuerint a xp̄ianis

qd pacem. Demon resp. Mala & pessima tormenta
patim. si missi fuerim' contra uistu ut subuertam
eū. & metu erim'. & n̄ uidebim' ab illo adquē innatim'.
Quando enī quæsti fuerim' ab illo. & n̄ fuerim' in
uenit. demandam' alius demonib' ut ubi inuenitur
fuerit trahet ab illis male. Deinde fugim' ubi non
possim' inueniri. Ergo nobis facere. ut gratissime
apud eī mente placeam'. Scā uulana dix. Adque
opa iusta pñciscimini. Demon resp. Audi dñia mca.
& om̄a t̄ dicā. ut agnoscas ueritatē. Quomodo ḡ
malo meo huic ad te introni. & putabā te inducere
ut sacrificares & negares dm tuū. sic ingrediū ad om̄s
homines tā ego quā fīs mei. & ubi inuenim' hominē
prudentē ad opus dī facim' eū desideria mala appete
re. ēuerens animā eī ad ea que optinemus ei. facien
tes errore in cogitationib' uanis. & n̄ dumitam' illū uel
mortationib' se adiuuare. Et itenī si uiderim' aliquos
concurrent ad eccliam & peccatis suis affligētes. &
scripturas diuinās cupientes audire ut aliquā par
tē ex ipsis custodiant. ingrediū ad ipsos. & n̄ dumit
timus illos aliqd boni agere & multas cogitationes
minutum' in corda ipsorū. Qui autē potuerit supare &
descendere a cogitationib' uanis & ire & orare & scrip
turas diuinās audire & cōmunicare diuinū myſte
riū. Ille pñfugat nos. Quando enī xp̄ianū cōmunicat

diuinū mýsteriū recedentes sum' nos in illa hora ab
hominiſ nullus curā gerentes n̄ ſolū ſubuenire ho-
minē bene uiuentē. Si aut̄ uiderim' aliquē uolentē
ſe bene tractare. amaras cogitationes in ſerim' illi. ut
m̄as cogitationes agat. Scā uiliana diæ. Immunde-
ſp̄s quom̄ p̄fumis te xp̄iano applicare. Demon resp̄.
Et tu die m̄ quomodo me auaſa ei tenere n̄ q̄a c̄fides
nū ē inuenitor q̄d uult hoc facim'. Sed q̄d multa co-
gitauſ aduersu te. ut aliquando c̄ſtigatuſ deſideriſ
meiſ. & repulſuſ ſuſ. & quomodo malo meo huic deſcio-
miſſuſ ſuſ ad te. Iſtinā nūquā te uidiſſe. Heu m̄ muſer-
quaſta patior. Quomodo n̄ intellexet pat̄ m̄ſ quid
m̄ futuruſ c̄t. Dimeſte me. ut uel ad aliuū ne m̄ licet.
Hā acuſabo te patri meo & n̄ expedit t̄. Scā uiliana
app̄hendens unā partē ſirni de q̄bus ipſa fuerat li-
gata. ecedebat ipſuſ demonē. Demon aut̄ clamans. ro-
ru particeps. patriarchaſ ſocia angloſ. eſors. archange-
loruſ amica. percuē patriſ tuſ tremidi muſerere mei-
ti me. Scā uiliana diæ. Conſtitere m̄ cui hominū inui-
nas fecisti. Demon respondit. Multoſ hominū oculos
extinxi. alioſ pedes c̄ſregi. alioſ in ignē muſi. alioſ

sanguinem uomere feci. alios laqueo uitam finire feci. alios
 in suo furore manub' puerie inferi feci. alios palias pe-
 nas interire feci. Et ut breuiter dicam. omnia mala que
 in mundo sunt facta. ego ipse feci cum fratribus meis. Et alios
 quos inueni non habentes signum Christi deceperim. Et cum tanta
 mala fecisse. nullus me ausus fuit cedere quo si te tu.
 Nemo apostolorum manus meam tenuit. tu autem me ligasti.
 Nemo martyrum cedit me. nemo patriarcharum manus
 fecit. nemo pataracharum manus in me misit. & ipsorum filii
 cum uniuersitate experientia teptant in deserto. & feci illorum aseen-
 dere in monte excelsum & nihil inveni. & ostendi ei
 omnia regna mundi. & tu me sic tormentis consumis. O mui-
 nitas que contumaciam ^{amavat} nos. O Iohannes quoniam nos uirginitate ostendis.
 Et hec dicens demon misit perfectus. ut adduceret uulana. Et dum duceret
 trahebat secum demonem. Demon autem rogabat eam dicens.
 Una mea uulana. non iam amplius ridiculus de me facias non
 enim possim aliquem postea seducere. Latet meum superflue-
 tenuisti. quod alium amplius facere uis. Dicunt Christianos
 mides esse. tu autem servissima in me facta es. Et dum talia
 diceret demon secum uulana trahebat eum perforatum. Et per trachy-
 perforatum. picet eum in locum steroris. Et dum uenisset impator
 facies ei gloriosa uisa est omnibus. Quia respiciens perfectus. ad
 miratus eam dixit uulana dic mihi quod te docuit talia ma-
 la agere. & quomodo tanta & talia tormenta superasti?
 Beata uulana ait. Audi impudicamente perfecte. Dominus misericordia

Passio

xpc uicit p. am' tuū satanan & demones ei. & misit
de scis sedib suis angstn suū q me esfortauit. ut aut
erubescere fecit. O pessime hoc te penitet & inselice.
qā dñs mīsihe xpc misericors & p̄mis̄ ē & uult om̄s
homines saluos facere. Irefectus iratus missit uenire
rotā ferrā & fīgi mea gladios acutos. & sup ipsam
rotā in medio duarū columnarū. Et quatuor milites
hinc atq; illuc trahabant rotā. ut scā iulianā conte
rerent. Trahentib' militib' machinā erat corpus eius
immobile. & custodiebat famula xpi immaculata.
Angs autē dñi descendit & cōminuit catastā. & om̄a
vincula resoluta s. Scā iuliana glorificabat dñm. &
extendens manus suas adegnū. cū lacrimis cep̄ dicer.
D̄s om̄ps salus immortalis. uita om̄ni credemū intē.
qui celū extendisti & trā fundasti. & hominē tuus
manib' quē fecisti n̄ deseristi. parady si plantator.
& uiuentū arborū inuentor. humani generis guber
nator. salus pereuntib' demonstrator nocentū. defici
entū esfortator. unū principiū. solus d̄s quē nullus
claudere potest locū s̄ uiste grās & laudes t̄ agō om̄
nū dñe d̄s q̄ dignū auxiliū donare dignatus es mīhi
esto meū & libera me ab om̄i malicia istius tyrami. ut
pfecte erubescat cū patre suo satana. Et hęc ea orante
clamauer carnices dicentes. Potens ē d̄s iuliane. &
n̄ ē alius d̄s p̄xter ipsū. Penitet nos pfecte. qđ usq; n̄c

seducti sumus fac quod uis pfecte infer nobis supplicia.
ignes affert rotam para malas insidias & cogitationes
patris tu satan pfecte in nos quia nos elegimus bonam
partem domini nostri ihsu christi. Audiens hec pfectus renun
ciavit maximo impator. Impator autem iussit
omnes qui essent s gladio pumiri. Decollati sunt inter alii &
mulieres centum uiginti. Tunc pfectus iussit scaram
uianam ardere. Audiens hec beata uiana extendens
manus suas ad celum dixit. Domine deus omnipotens ne dereras me
neque despicias me. & ne picias faciem tuam ante me. sed esto
mihi adiutor & libera me de historiatis & obliuis
cere peccata mea. & siquid peccavi uerbo. tu qui peruer
sus misereris mei & ne dicat inimicus miserei mei.
ubi es deus ei. Propterea quia deus es sed etio misererere mei. quia
tu es benedictus in secula. Et ecce subito uenit anguis
domini & separauit ignem & flamnam extinxit. Scaram ui
iana stans in medio ignis illesa. glorificabat dominum.
Pfectus firmebat cum ea quia quae fera maligna & cogita
bat quale suppluem inferret in eam. Et iussit ut olla
& plumbum adduceret ut deinceps scaram uianam ponere. Et
de domino imposta fuissent facta est olla quae balneum bene
temperatum. Cade enim hora resilueret quinque. & incen
deret de astantibus numero septuaginta quinque. Hec
pfectus uidens natum seidit uestimenta sua. & cum gemi
tu uituperabat deos suos. quae non potuerunt scaram dei

supare. quia & ipsis iniuria fecit & missit ei gladio
caput amputari. Audieris hec sc̄a illiana glorificabat
dñm. Et dū app̄quaret finis ei. demon q̄ cruciatu
fuerat uidens cā. subito currens. uenit dicebat. Holme
parere ei deos n̄rōs ut superauit. & omnib̄ iniuriā
fecit. Hā & m̄ multa mala ostendit in nocte uila. & tū
n̄ potuisse p̄ferre plagas ei. om̄a ei eſſeuſſū queūq;
egi auuentute mea. Reddite ei quom̄ digna ē. Sc̄a
illiana eleuans oculos suos. ut uideret q̄s eēt q̄ talia
loquebat̄. timuit demon & clamauit dicens. Heu m̄
misero. forsitan tenere me uult. Et orauit sc̄a illiana
dicens. Benedictus dñs q̄ n̄ dedit nos in opp̄briū iu
miciū nr̄is. Misere mei & auæiliare m̄ & in pace
suscepe sp̄m meū. Et dū h̄c in oratione diceret. decol
lata ē & cū pace reddidit sp̄m. Post paucū ū temp̄.
quædā mulier nomine sophonia senatrix tñsiens
pecuniatē uicomediā & ueniens ad urbē romā. tulit
corpus beatę illianę & condens aromatib̄ in locello
ut ueniret romā. Exurgens tēpestas. p̄duxerit ipsā nauī
in fines campanię. Posita ē aut̄ sc̄a illiana p̄p̄ terr
toriū puteolanū. uno miliario aman. Glensius diu
nauigasset in suburbano. uenit tēpestas ualida & de
meruit nauem ipsū & mortuus ē. Passa ē aut̄ sc̄a illiana
xiiii. Kalendarū martiarū. sub imperatore maximiano.
regnante dño nr̄o ihu xpo. q̄ iuuit regnat cū patre
& sp̄u sc̄o in s̄ela sc̄o aō. Exxiī Passio lylia h̄r. v.

Sophonia